

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

Ławnik SN Mariusz Wilczyński

Protokolant starszy inspektor sądowy Anna Rusak

w sprawie **M. W.** – prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś., po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na rozprawie w dniu 20 września 2023 roku, odwołania wniesionego przez obrońcę obwinionego od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 29 sierpnia 2022 roku, sygn. akt [...] w przedmiocie zawieszenia prokuratora w czynnościach,

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Prokurator Regionalny w [...] postanowieniem z 9 września 2021 r. zawiesił w czynnościach służbowych prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś. M. W. na okres 6 miesięcy. Podstawą wydania orzeczenia było ustalenie, że prokurator M. W. dopuścił się nieobyczajnego wybryku polegającego na wprowadzeniu się w stan nietrzeźwości i obnażeniu się w miejscu publicznym oraz przemieszczeniu się w takim stanie po ulicach Ś., co wypełniła znamiona deliktu dyscyplinarnego określonego w art. 137 § 1 pkt 5 ustawy Prawo o prokuraturze.

Następnie, postanowieniem z 4 marca 2022 r. Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym w W., w sprawie o sygn. akt [...] przedłużył stosowanie

zawieszenia do dnia 9 września 2022 r. uznając, że zarówno charakter czynu zarzucanego prokuratorowi M. W., jak i konieczność wykonania dodatkowych czynności w toku postępowania, wymaga kontynuowania zawieszenia.

W dniu 18 sierpnia 2022 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego złożył kolejny wniosek o przedłużenie stosowania wobec prokuratora M. W. zawieszenia do dnia 9 marca 2023 r. W uzasadnieniu wskazano, że nie ustały przesłanki uzasadniające zawieszenie prokuratora, a nadto zachodzi konieczność uzyskania uzupełniającej opinii biegłych psychiatrów.

W dalszej kolejności, postanowieniem z 29 sierpnia 2022 r. Sąd Dyscyplinarny dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym uwzględnił wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla poznańskiego okręgu regionalnego z 17 sierpnia 2022 r. i przedłużył okres zawieszenia w czynnościach M. W. - prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś. na dalszy okres 6 miesięcy, tj. do 9 marca 2023 r.

W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że koniecznym jest dalsze zawieszenie prokuratora w czynnościach służbowych. Sąd Dyscyplinarny wskazał, że zarzucony prokuratorowi M. W. czyn, pomimo, że miał zostać popełniony poza godzinami urzędowania, w okresie urlopu prokuratora oraz nie miał bezpośredniego związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych, miał związek ze sprawowanym urzędem, gdyż został uznany w odczuciu społecznym za zachowanie nielicujące z wykonywanym przez prokuratora zawodem.

Sąd Dyscyplinarny wskazał, że postępowanie prowadzone przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego dla [...] okręgu regionalnego, nie zostało jeszcze zakończone. Jak wynika z akt sprawy koniecznym w sprawie jest uzyskanie uzupełniającej opinii biegłych psychiatrów. Nadto jawi się jako konieczne dokonanie oceny opinii również pod kątem stanu zdrowia prokuratora (postanowienie k. 6-9).

Od tego postanowienia odwołanie wniósł obrońca prokuratora M. W. – adw. E. L. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia:

a) art. 150 § 3 ustawy Prawo o prokuraturze, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie na skutek przyjęcia, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie

uzasadniony przypadek uzasadniający przedłużenie okresu zawieszenia M. W. - prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś. w czynnościach służbowych do dnia 9 marca 2023 r., podczas, gdy dotychczasowy przebieg postępowania i ustalenia w nim poczynione prowadzą do wniosków przeciwnych;

b) art. 92 k.p.k. w zw. z art. 171 ustawy Prawo o prokuraturze, poprzez brak oparcia rozstrzygnięcia o całokształt okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, przejawiający się w szczególności w pominięciu treści opinii sądowo- psychiatrycznych, których jednakowe wnioski wskazują na zasadność umorzenia przedmiotowego postępowania;

c) art. 117 § 1 k.p.k. i art. 6 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze poprzez niezawiadomienie obrońców prokuratora M. W. o terminie posiedzenia w przedmiocie przedłużenia zawieszenia go w czynnościach prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ś.

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty odwołania nie uzasadniają jego wniosku.

Pierwszy zarzut zbyt szeroko ujmuje przesłankę zawieszenia prokuratora w czynnościach na dalszy niezbędny okres, gdyż nie jest nią „szczególnie uzasadniony przypadek”, jako że wystarczający jest uzasadniony przypadek (art. 150 § 3 ustawy Prawo o prokuraturze). Oznacza to, że w tym ujęciu podstawą dalszego zawieszenia mogą być pierwotne przyczyny zawieszenia prokuratora w czynnościach w związku z czynem i postępowaniem dyscyplinarnym. Prokurator dopuścił się czynu nieobyczajnego w stanie nietrzeźwości, w miejscu publicznym, którego nie powinien popełnić. Z tej perspektywy wskazana w zaskarżonym postanowieniu podstawa przedłużenia zawieszenia w czynnościach nie jest abstrakcyjna, a na pewno nie jest sprzeczna z klauzulą uzasadnionego przypadku – art. 150 ust. 3 ustawy Prawo o prokuraturze. Chodzi o to, że pierwotne zawieszenie w czynnościach było uzasadnione, dlatego w obecnej sprawie także oczekiwanie na osądzenie sprawy przez sąd dyscyplinarny uzasadniało dalsze zawieszenie w czynnościach. Ma ono zatem charakter gwarancyjny i prewencyjny,

skoro znaczenie ma wyjaśnienie przyczyn oraz podłoża zachowania skarżącego i na tym tle potencjalna ocena możliwości wykonywania przezeń dotychczasowej pracy. Trafnie wskazał na to Sąd Dyscyplinarny w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

Zarzut drugi zażalenia nie jest zasadny, gdyż przedłużenie zawieszenia w czynnościach nie narusza art. 92 k.p.k. w zw. z art. 171 ustawy Prawo o prokuraturze, albowiem nie stanowi rozstrzygnięcia sprawy głównej (dyscyplinarnej). Przeciwnie zawieszenie w czynnościach jest zależne od tego rozstrzygnięcia. Tym samym nie można stwierdzić naruszenia tych przepisów przez pominięcie „treści opinii sądowo-psychiatrycznych”, jako że taki dowód nie ma samodzielnego i odrębnego znaczenia w sprawie, a więc również w samej tylko sprawie dotyczącej zawieszenia prokuratora w czynnościach na dalszy czas – art. 150 ust. 3 ustawy Prawo o prokuraturze.

Nie doszło do naruszenia „zagwarantowanego konstytucyjnie prawa do obrony”. Sąd Dyscyplinarny skierował do prokuratora M. W. zawiadomienie o terminie posiedzenia 23 sierpnia 2022 r., na którym wydał postanowienie przedłużające okres zawieszenia w czynnościach. Wskazanie w zarzucie zażalenia na ziszczenie się przesłanek z art. 31 § 1 k.k. oraz z art. 79 § 1 pkt 3 k.p.k. nie prowadzi do przeciwnej oceny, gdyż na posiedzeniu nie była rozpoznawana sprawa główna, a tylko wpadkowa, w kwestii dalszego zawieszenia w czynnościach, które ma zatem dalsze uzasadnienie, skoro wystąpiłyby przesłanki z art. 31 § 1 k.k. Nie ma też podstaw do stwierdzenia naruszenia art. 79 § 1 pkt 3 k.p.k., jako że prokurator ustanowił obrońców w sprawie. Ramy tej sprawy (w przedmiocie zawieszenia prokuratora w czynnościach) nie pozwalają na potwierdzenie zapatrywania odwołania na zaistnienie „*przesłanki negatywnej, pociągającej za sobą konieczność jego zakończenia postanowieniem o umorzeniu ...*”.

W odniesieniu do trzeciego zarzutu odwołania należy zauważyć, że art. 117 § 1 i 2 k.p.k. nie wprowadza obowiązku zawiadamiania stron i ich obrońców o posiedzeniu w przedmiocie przedłużenia zawieszenia w czynnościach na dalszy niezbędny okres. Strony postępowania i ich obrońcy mają możliwość wzięcia udziału w powyższym posiedzeniu, jeżeli stosownie do treści stosowanego odpowiednio przepisu art. 96 § 1 i 2 k.p.k., stawia się na nim. Sąd Najwyższy

podziela w tym zakresie ugruntowany w piśmiennictwie pogląd wskazujący, że jeżeli ustawa nie określa udziału stron w posiedzeniu, mają one prawo do udziału w tym forum, gdy stawia się na nim; strony powinny zatem same dowiedzieć się o terminie i miejscu posiedzenia; w takich wypadkach stron nie zawiadamia się o posiedzeniu, a ich niestawiennictwo nie tamuje przeprowadzenia posiedzenia (J. Skorupka [w:] R. Stefański (red.), S. Zabłocki (red.), Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz do art. 1-166, Warszawa 2017, s. 1072; zob. także choćby postanowienia Sądu Najwyższego z 4 czerwca 2019 r., II DO 3/19, z 13 czerwca 2019 r., I DO 27/19 i II DO 31/19).

Nawet gdyby uznać, że niepowiadomienie obrońców o posiedzeniu 29 sierpnia 2022 r. było wadą procesową, to jednak wobec względnej przyczyny odwoławczej z art. 438 pkt 2 k.p.k., naruszenie należałoby oceniać miarą wpływu na treść postanowienia. To zaś w okolicznościach sprawy, zważając na postępowanie dyscyplinarne i dalsze okoliczności, czyli wskazywane w odwołaniu opinie sądowo-psychiatryczne, nie przemawia za uchyleniem postanowienia o przedłużeniu okresu zawieszenia w czynnościach.

Z tych przyczyn zaskarżone postanowienie utrzymano w mocy.

r.g.

[ms]